

Звіт в.о. завідувача кафедри

та програма розвитку кафедри **НОВИХ МЕДІЙ**

Львівського національного університету імені Івана Франка

на 2021-2026 рр.

1. Обґрунтування необхідності створення програми

Дата створення КАФЕДРИ: 1 лютого 2012 року на факультеті журналістики ЛНУ імені Івана Франка. Кафедру очолив професор Борис Потятиник, який працював до 2019 р. Кафедра нових медій (далі КНМ) – наймолодша на факультеті. Її поява була зумовлена потребою часу: надавати якісну фахову освіту майбутнім журналістам, яка базується на мультимедійних технологіях. Це пов'язано з тим, що інтернет-журналістика має низку технологічних відмінностей від традиційних ЗМІ, які виявляються на етапах збору інформації, підготовки і подачі матеріалів (мультимедійність, інтерактивність, персоналізація тощо). Кафедра спрямувала свою навчальну та наукову діяльність на підготовку фахівців для мультимедійних видань. Вона ґрунтується на трьох основних компонентах: фахова професійність, обізнаність в сфері медіатехнологій та орієнтація на потреби роботодавців.

Завдання КНМ в тому, щоб забезпечити навчальний процес, спрямований на вміння критично мислити, аналітично подавати проблемну тематику, вміти обирати оптимальний мультимедійний формат, технологічно якісно подати інформаційний продукт та поширити через соцмережі.

2. Навчально-методична робота

Згідно з Положенням про кафедру Львівського національного університету імені Івана Франка від 23.12.2015 р. кафедра проводить освітню, методичну та наукову діяльність. Вона є випусковою для бакалаврів та магістрів галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика». Кафедра забезпечує і дисципліни для бакалаврів, і спецкурси для магістрів, зорієнтованих на підготовку журналістів мультимедійних видань: «Вступ до інтернет-журналістики», «Інфографіка в мас-медіа», «Соціальні комунікації», «Мультимедійні технології», «Критика нових медій»; «Сучасні технології ЗМК», «Цифрова медіа культура», «Прикладні соціально-комунікаційні технології», проведення наукових досліджень та підготовку аспірантів за спеціальністю «Соціальні комунікації».

- Працівники/ Викладачі КНМ працюють над статтями, монографіями, підручниками та навчальними посібниками для студентів, фахівців і дослідників журналістики. Кафедра уклала колективний посібник з основних кафедральних спецкурсів («Мережева журналістика» (<https://drive.google.com/drive/folders/18rx6jvgMsHY7NmKhySKiETLOEeXsjDBP>), долучена до роботи над факультетським підручником (розділ з Інтернет-журналістики), бере участь у підготовці випусків тематичного журналу «Медіакритика» (<http://www.mediakrytyka.info/>). Через запровадження карантину всі працівники кафедри організували навчання із залученням платформ Microsoft Teams, Zoom, Googlemeet.
- КНМ постійно відстежує найновіші вимоги до вмінь та навичок мультимедійного журналіста, обговорює фахові проблеми на семінарах, круглих столах, дискусіях з залученням працедавців та експертів у галузі, і відповідно оновлює курси та спецкурси. Ми й надалі плануємо працювати над курсами, орієнтуючись на вимоги галузі, опитування працедавців та випускників. Сьогодні сайт КНМ пропонує оновлені силабуси та програми

(<https://journ.lnu.edu.ua/academics/navchalno-metodychne-zabezpechennya/navchalno-metodychne-zabezpechennya-kafedry-novyh-medij>).

Колектив кафедри зорієнтований не просто оновлювати окремі курси чи пропонувати нові спецкурси, але організовувати навчання студентів, які орієнтуються на співпрацю з кафедрою, за компетентнісним підходом, тобто за логікою виробничого процесу. Для цього КНМ почала поступовий перехід на таку систему спецкурсів, яка буде працювати на одержання конкретного виробничого результату. Компетентнісний підхід до навчання передбачає *виробничо-ситуативне навчання*, тобто потрібно так організувати навчання, щоб студенти перебували в навчальних виробничих ситуаціях, в яких би діяли, творили, контролювали, очолювали, поширювали інформаційний продукт, як це відбувається в сучасних редакціях. Згодом під час практики в редакціях закріплювали ці навички.

Наші викладачі, разом з колегами інших кафедр, розпочали роботу над можливістю для магістрів факультету журналістики отримувати дуальні дипломи. Вони дали б студентам нові можливості й перспективи, зробили магістерську програму привабливішою та перспективнішою.

3. Науково-дослідна робота

Науково-дослідна діяльність на кафедрі відбувається відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та «Стратегії розвитку Університету на 2021-2025 рр.». Викладачі кафедри керують бакалаврськими, магістерськими та аспірантськими дослідженнями. Актуальні проблеми нових медій аналізують на науково-практичних семінарах кафедри та факультетських наукових конференціях. Кафедра співпрацює з Інститутом екології масової інформації (Львівського національного університету імені Івана Франка) та Інститутом масової інформації ім. П. Орлика над дослідженнями контенту та тенденцій в сучасних медіа. Результати своїх досліджень викладачі кафедри публікують у Віснику Львівського університету (серія «журналістика») та інших фахових наукових виданнях України та зарубіжжя.

За останні 5 років кандидатські дисертації захистили три працівники кафедри.

Кафедра планує так розвивати наукову діяльність, щоб її працівники та аспіранти прагнули та мали можливість публікувати свої дослідження в журналах, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science

4. Робота зі студентами

Кафедра сповідує студентоцентризм як один з основних способів забезпечення якості освіти. Ми опікуємося й будемо опікуватися професійним зростанням молодих людей. Сьогодні кафедра запрошує на наукові семінари здібних магістрантів та аспірантів, допомагає у роботі над студентськими науковими та професійними дослідженнями. Як результат— тільки за один рік дві перемоги наших студентів у національних конкурсах. Найкращі студентські тексти опубліковано в «Детекторі медіа», «МедіаКритиці», «TheUkrainians».

Цього року студенти КНМ за підтримки викладачів долучились до роботи над медіапроектами про відомих випускників факультету та університету, вдосконалюючи свої вміння та працюючи на репутацію університету.

5. Підготовка професорсько-викладацького складу та кадрова політика

КНМ укомплектована науковцями, які спеціалізуються на тематиці кафедри, у переважній більшості володіють іноземними мовами та мають практичний досвід у журналістиці. Сьогодні на кафедрі працюють п'ятеро доцентів на повному окладі та 4 асистентів по 0,5 окладу. Кафедра здійснює керівництво п'ятьма аспірантами.

КНМ буде підтримувати прагнення своїх працівників до професійного зростання, мотивувати викладацький склад до оновлення методичного інструментарію, використання інноваційних форматів викладання і навчання, розроблення авторських методик, поглиблення навичок дистанційного навчання, розроблення інтерактивних курсів, постійного підвищення кваліфікації (ці процеси стали зараз значно легшими для реалізації, оскільки університет розгорнув широку програму вдосконалення викладацької майстерності і в рамках університету, і завдяки можливостям зарубіжного стажування). За останні 5 років у зарубіжних університетах пройшли стажування троє викладачів кафедри («Erasmus+» університет в м. Ополе, Польща; Інститут комунікації університету м. Зальцбург, Австрія; Іллінойський університет в Urbana-Champaign, США).

6. Міжнародні освітні та наукові зв'язки

Упродовж останніх років КНМ максимально стимулює розвиток «проектної культури» в освіті. Це дає змогу частково забезпечувати нові курси й спецкурси комунікативною технікою, а також запрошувати з майстер-класами фахівців з нових медійних напрямів.

Саме завдяки гранту підтримки медіа Посольства США в Україні (виграли працівники кафедри) факультет отримав комп'ютерний клас, а технічна підтримка проекту Еразмус+ КА2 598964-EPP-1-2018-1-UK-EPPKA2-SVNE-JP DESTIN «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм» факультет отримав комп'ютери, програмне забезпечення для комп'ютерів, проектор, поліграфічний центр і можливість фахово вдосконалювати свою кваліфікацію в закордонних вишах частині викладачів. Завдяки міжнародній співпраці у квітні 2021 року була створена лабораторія КіТ (Контент і Технології), яка в найближчій перспективі мала б працювати саме на розвиток інноваційних технологій у журналістиці, як-от: відео-360, VR та AR технології. У планах кафедри – налагодити співпрацю з технологічними факультетами університету, щоб на базі лабораторії працювати над спільними проектами.

З Інститутом комунікації Зальцбурзького університету було укладено договір про стажування для викладачів та студентів у рамках «Erasmus+». По завершенню карантину за програмою ім. Фулбрайта КНМ очікує лектора, професора журналістики Іллінойського університету.

*Програму розвитку кафедри нових медій
підготувала кандидат філологічних наук,
доцент Габор Наталія Богданівна*

*Обговорено та прийнято за основу рішенням кафедри нових медій (витяг із
протоколу засідання кафедри №4 від 14 травня 2021 р.).*